
JUBILEUM

Životní jubileum plk. v. v. doc. RNDr. PhMr. Vladimíra Měrky, CSc.

Letošní květen přinesl vzácné a nevšední životní jubileum dnes již téměř legendární osobnosti hradeckého vojenského zdravotnického školství. Své 85. narozeniny oslavil plk. v. v. doc. RNDr. PhMr. Vladimír Měrka, CSc.

Náš jubilant je natolik známý, že svým způsobem patří neoddělitelně ke koloritu hradecké školy, za jejíž nezastupitelnou roli se vždy vehementně stavěl a její existenci precizními argumenty obhajoval. Není náhodou, že jeho biografický portrét stránky Vojenských zdravotnických listů již v minulosti přinesly. Patří totiž současně k pilným a častým autorům odborných statí zde publikovaných. Proto si dále, při příležitosti nevšedního jubilea plk. v. v. doc. RNDr. PhMr. Vladimíra Měrky, CSc., připomeneme nejdůležitější mezníky jeho životní a profesní dráhy.

Vladimír Měrka se narodil 18. května 1924 v Košicích do české učitelské rodiny, která pomáhala na Slovensku po roce 1918 šířit vzdělanost. Sám zde také absolvoval školní docházku i část středoškolských studií. Léta 1938–1939 však měla za následek nedobrovolný odchod ze Slovenska. Rodina se postupně nově etabluje, konečnou adresou se stává Moravská Ostrava. Ve válečném roce 1943 složil Vladimír Měrka maturitu na českém reálném gymnáziu v Moravské Ostravě-Prívově. Hned poté jej však čekalo tzv. totální nasazení. Byl zařazen jako pomocný dělník v ostravských Vítkovických železárnách.

Cílem Vladimíra Měrky bylo vysokoškolské studium. To však bylo možné až po květnu 1945 v podobě studia na Masarykově univerzitě v Brně, nejprve farmacie (PhMr. – 1947), následně přírodní vědy – chemie, biologie (RNDr. – 1950).

V době vojenské prezenční služby vzešlo jeho důležité životní rozhodnutí. Aktivoval, 15. 10. 1951 se stal vojákem z povolání. Započala se tak životní a profesní cesta trvale spjatá s vojenským zdravotnictvím a zejména s jeho školstvím. Přitom neuvěřitelnou dobu – bezmála 55 let – v ní zaujímá Hradec Králové a všechny vývojové formy vojenského zdravotnického školství trvale spjaté s tímto městem. Plukovník v. v. doc. RNDr. PhMr. Vladimír Měrka, CSc., který podnes pravidelně dochází na pracoviště Fakulty vojenského zdravotnictví v Třebši, byl a je jejich přímým účastníkem s velmi významným osobním podílem na dobrém jméně a renomé hradeckého centra vojensko-zdravotnického vzdělávání a vojenského zdravotnického výzkumu.

Jako vojenský lékárník sloužil po aktivaci postupně na několika místech, kromě Bystřice pod Hostýnem jmenujme alespoň tehdejší 1. okruhový zdravotnický sklad Hostivice. V roce 1955 absolvoval na II. fakultě VLA JEvP v Hradci Králové půlroční kurz náčelníků zdravotnického zásobování. K závěru téhož roku se do hradecké akademie vrátil natrvalo. Nastoupil na tehdejší pedagogickou funkci staršího učitele katedry organizace a taktiky zdravotnické služby. Věnoval se především problematice zdravotnického zásobování. Na katedře zůstal i po roce 1958, kdy se bývalá VLA JEvP transformovala do nové a mnohem skromnější organizační podoby Vojenského lékařského výzkumného a doškolovacího ústavu J. E. Purkyně.

V roce 1963 nastává další výrazný mezník, kdy přechází na nové působiště v rámci školy – katedru vojenské epidemiologie. Působil zde nepřetržitě až do roku 1987, do konce své aktivní vojenské služby. Po celou dobu vedl skupinu mikrobiologie a dezinfekce. V roce 1969 obhájil kandidátskou dizertační práci, habilitoval se v roce 1977. Intenzivně vědecky pracoval, řešil řadu expertizních a vývojových projektů. Jeho odbornou činnost zachycuje více než 200 odborných publikací a utěšená řada závěrečných zpráv s výsledky řešení výzkumných projektů.

Dlouhodobá je jeho spolupráce s katedrou mikrobiologie LF UK v Hradci Králové. Mikrobiologii vyučoval i jako externí učitel na hradecké Farmaceutické fakultě UK.

Trvalým rysem jeho práce je aktivní spolupráce se zahraničními pracovišti. V dobových podmínkách to byla spolupráce s univerzitou v Greifswaldu a s Vojenským ústavem hygieny a epidemiologie ve Varšavě. Nelze nezmínit jeho pedagogické působení. Jako vysokoškolský učitel přednášel mikrobiologii a parazitologii v pregraduální i postgraduální výuce, v odborných kurzech vojenských specialistů v předatestační i specializační přípravě, vedl výuku při přípravě a výcviku záložního vojenského zdravotnického personálu. Výrazně se tak podílel na výchově nových generací vojenských i civilních lékařů a farmaceutů, na jejich odborném růstu a profilaci.

V roce 1988 začal pracovat ve Vojenském lékařském informačním středisku, později Ústavu informací VLA JEP. Důležitou roli při tom sehrála jeho precizní jazyková vybavenost. Aktivní znalost latiny, němčiny, francouzštiny, angličtiny, polštiny a ruštiny využíval zejména při expertizní a posuzovatelské činnosti problematiky pojetí a činnosti zahraničních vojenských zdravotnických služeb. Toto zaměření se výrazně zintenzivnilo v souvislosti s navazováním nových pracovních kontaktů naší vojenské zdravotnické služby a jejího školství v zahraničí, stejně i účastí příslušníků zdravotnické služby AČR v zahraničních humanitárních misích a procesem vstupu České republiky do aliance NATO.

Svou vědeckou a pedagogickou činností se plk. v. v. doc. RNDr. PhMr. Vladimír Měrka, CSc., zasloužil o rozvoj školy a její nezastupitelné místo ve struktuře našeho vojenského zdravotnictví. Široké zdravotnické veřejnosti je znám jako přední odborník a erudovaný znalec. Výsledky jeho vysoce profesionální práce slouží prospěchu a věhlasu českého vojenského zdravotnictví, nejednou přispěly k rozhodovacím procesům na úrovni jeho velení.

Dovolte nám, pane docente, milý Vladimíre, abychom Ti u příležitosti vzácného životního jubilea 85. narozenin poděkovali za tuto záslužnou celoživotní práci a současně popřáli do dalších let především zdraví, i nadále tvůrčí pohodu a všestrannou spokojenost.

*Prof. MUDr. Josef Fusek, CSc.,
doc. PhDr. František Dohnal, CSc.*

